

MANIFEST PER L'ESQUERRA VERDA

Per un món d'éssers humans lliures i iguals en un planeta sostenible

Amb aquest document, que posem a debat, manifestem la nostra voluntat d'endegar el procés constituent d'un nou partit, Esquerra Verda, amb l'objectiu de crear un referent i una eina per a l'**ecologisme polític** a Catalunya.

Aquest serà un partit nacional català, una organització sobirana i independent que, de manera autònoma i mitjançant el debat democràtic de la seva militància, defineix les seves polítiques, totes aquelles activitats pròpies d'una organització política i les seves normes organitzatives i estatutàries.

El nou partit se sent hereu dels corrents de pensament i de les polítiques emancipadores presents al llarg de la història del nostre país. Reivindiquem amb orgull les trajectòries del **Partit Socialista Unificat de Catalunya (PSUC)**, de l'**Entesa dels Nacionalistes d'Esquerra (ENE)** i d'**Iniciativa per Catalunya Verds (ICV)**. **Revalidem l'aposta d'ICV per l'ecosocialisme i l'ecofeminisme**, i volem anar més lluny encara.

Una de les principals prioritats de l'Esquerra Verda és l'enfortiment del projecte de **Catalunya en Comú**, així com de les candidatures i grups institucionals d'**En Comú Podem**.

Alhora, com a membres del **Partit Verd Europeu (European Green Party, EGP)**, ratifiquem els nostres compromisos amb el programa i estatuts de l'EGP, així com el compromís d'establir relacions fraternals amb els altres components de l'EGP.

Expressem el reconeixement als moviments socials alternatius, al moviment feminista i altres.

Moltes desigualtats socials tenen el seu origen en el conflicte capital-treball; per tant, el sindicalisme de classe i confederal és un component imprescindible en un projecte de transformació que garanteixi la igualtat d'oportunitats i la justícia social. El treball és un factor de socialització i un dret de les persones al qual no podem ni volem renunciar. La lluita per l'ocupació estable i salaris dignes i per unes millors condicions de treball són, doncs, un component essencial de la lluita per la igualtat, la democràcia i el socialisme.

La nostra voluntat és aprofundir en el camí endegat per ICV en la seva proposta ecosocialista. La nova aposta és representar l'espai de l'ecologisme polític. I la nostra definició de l'ecologisme polític és fruit d'uns valors i unes experiències, així com, sobretot, de l'anàlisi de les necessitats de la nostra societat.

Aquesta és una **proposta política genuïnament d'esquerres**. Apostem per un programa polític que té per objectiu **la sostenibilitat social i ecològica** de les nostres societats i de la vida, i que, per tant, impugna el sistema econòmic en el qual malvivim: el capitalisme, explotador de persones i depredador de recursos. Aquest és un sistema que es sustenta en el patriarcat i en la divisió sexual dels treballs, que transfereix a les dones el treball reproductiu i de cures situant les dones en posicions desiguals i discriminatòries. Aquest sistema econòmic ens condemna a no ser res més que factors de producció i consumidors. Ens aliena i explota, ens roba el fruit

del nostre treball. El seu afany desmesurat pels beneficis empobreix la majoria social alhora que provoca augments immorals de desigualtat i pobresa, genera constants crisis econòmiques i destrueix els ecosistemes del planeta Terra.

Enfront d'això, proposem un canvi de paradigma social i econòmic, que ataqüi l'arrel del problema. Volem acabar amb totes les desigualtats socials, tot construint una societat d'éssers humans lliures i iguals que convisquin en harmonia amb la natura. El camí cap a aquest futur passa inevitablement per processos polítics de redistribució de la riquesa per a l'enfortiment dels serveis públics, principal patrimoni de les persones i eix sobre el qual pivota el nostre benestar quotidià, així com per l'impuls d'una nova proposta econòmica basada en els principis de la democràcia econòmica, el treball digne i l'economia social i solidària.

Entenem que, per a aquest futur que necessitem aixecar, el pensament verd aporta lectures imprescindibles. Que **l'únic ecosistema compatible amb la vida humana és el planeta Terra**, avui en greu perill, cosa que subordina altres conflictes al fet tan elemental que la qüestió principal és la preservació del planeta com a espai de vida, de reproducció i d'història.

El concepte del **límit**. El planeta Terra té límits. I consegüentment els seus recursos són limitats. El nostre sistema econòmic, de vida i de desenvolupament no els pot ignorar: no podem sostreure de la natura allò que aquesta no pot restituir. Els grans relats basats en la fe cega en un progrés lineal i inqüestionable s'han esgotat. Però aquesta impugnació a un progrés sense límits no pot ser la crisi de l'esperança. Al contrari: el nostre pensament proposa nous eixos de progrés. Si els ideals socialistes del segle XIX i XX lluitaven perquè la força del treball deixés de ser una mercaderia, els ideals ecosocialistes del segle XXI incorporen també que els elements que sostenen la vida sobre el planeta i a les nostres comunitats no siguin una mercaderia.

La que prové **del feminisme**. De la mateixa manera que el sistema econòmic utilitza i explota els recursos naturals, utilitza i explota els treballs vinculats a les cures, suportats en la gran majoria per dones, i especialment dones racialitzades, de forma no remunerada i, en el cas d'estar-ho, de forma precària. Les cures, com a pilar fonamental que sosté la vida, ha de deixar d'estar al marge, com a bé de mercat, per a estar al centre. És el moment de deixar enrere els conceptes de la independència i l'omnipotència individual patriarcal i donar centralitat a la interdependència humana, de la comunitat i de la natura.

L'actual sistema vulnera les dones i els reserva un lloc subaltern. Les explota deixant-les desprotegides. Reconèixer i confrontar el patriarcat i totes les seves formes d'explotació sexual i reproductiva, lligades al capitalisme, és bàsic per al canvi d'ordre social que proposem.

I una altra idea central és la de la **responsabilitat intergeneracional**. Si no gestionem adequadament el planeta, d'acord amb els seus límits avui en crisi fruit de la seva sobreexplotació, les noves generacions no podran gaudir-ne en condicions: no les podem obligar a heretar aquesta degradació en les condicions de vida i de treball. Ni el futur pot ser l'abocador d'un present insostenible ni el futur pot ser l'espai on desplaçem els problemes de present no resoltos.

És l'hora d'una revisió profunda sobre com volem que continuï la vida, i sobre com ens (re)organitzarem per fer-la possible de forma justa, no violenta, sostenible, pública i comunitària dins dels límits biofísics del planeta.

Entenem que això passa per una reorientació econòmica pivotada per l'acció política pública enfocada a repartir millor el benestar: uns serveis públics d'alta qualitat i cobertura universal, drets laborals reals i l'erradicació de la pobresa. Repartir millor el que tenim i supeditar-ho a allò que el planeta pot estrictament sostenir.

Volem situar aquí de forma expressa i capital el fet que la **lluita contra l'escalfament global** ha de ser avui un dels objectius principals de qualsevol projecte de transformació. Som les darreres generacions que podran evitar-lo: les properes només en podran gestionar els efectes.

La lluita contra el canvi climàtic ens obliga a qüestionar l'actual model de civilització, les pautes de consum, el model productiu i el mal encaix amb el reproductiu. Cal una nova reorientació política de l'economia que ens permeti assolir, entre tantes altres coses i de forma clau, la neutralitat climàtica. Així, **la nostra proposta d'acció és el Green New Deal i busquem assolir la justícia climàtica**: d'una banda, una proposta global, primer, perquè no pot ser que, per tal de mantenir un model de consum insostenible i per enriquir les multinacionals del nord econòmic global, s'explotin i depredin els ecosistemes del sud global, que són els que més estan patint ja avui els efectes de l'escalfament global, condemnant milers de milions de persones a la pobresa. I d'una altra banda, una proposta local, després, perquè qui ha de pagar per l'explotació i la contaminació generada no són les classes populars, sinó les grans empreses que s'enriqueixen amb l'explotació laboral i destruint el planeta, i perquè la nostra és una proposta política que supedita el benefici a la cura de la vida concreta i quotidiana.

Ens trobem exposant una proposta política que és tan ambiciosa com realista, i alhora imprescindible. Assumim que desenvolupar aquest programa necessita grans acords amb objectius clars i valents, recursos suficients per guanyar l'hegemonia cultural i forjar consensos amb els agents socials per garantir que aquesta transformació revolucionària que significa la transició ecològica es faci de forma justa. En el moment i el context actuals, aquest programa passa pels fons de reconstrucció de la Unió Europea (UE) de cara a fer front a la crisi de la pandèmia de la covid-19: malgrat que no assoleixen les propostes defensades pel EGP al Parlament Europeu, marquen un gir en les polítiques de la UE que no tenen res a veure amb les polítiques *austericides* dutes a terme com a resposta a la crisi financera del 2008. Els Verds europeus plantarem cara per tal que aquests recursos vagin destinats a estímuls econòmics que generin ocupació en condicions dignes i alhora fomentin una transició cap a una economia sostenible, així com a la protecció social i la innovació tecnològica. Això s'haurà de fer a tots els nivells (locals, regionals, estatals i europeu), així que estem convocats i convocades a concretar propostes i cercar aliances.

És des del treball concret i amb la mirada llarga que defensem l'ecologisme polític i el proposem al conjunt de la ciutadania com un programa d'emancipació. El nostre ecologisme radica a l'esquerra perquè basteixen la nostra identitat política les idees, aspiracions i lluites de la democràcia, l'ecologia, el socialisme i el feminisme. També el republicanisme, l'internacionalisme, la lluita a favor del treball digne i amb drets, les llibertats

sexuals i de gènere, l'antiracisme, la no-violència. I sempre la igualtat, la fraternitat, la sororitat, la solidaritat.

Naixem en un context marcat per les crisis i els conflictes, i entre ells una molt greu crisi de relacions de Catalunya amb Espanya. La gravetat del conflicte exigeix claredat en les posicions sobre la qüestió nacional. Ens sentim hereus de les tradicions del catalanisme popular i de la defensa del dret a l'autodeterminació, i a partir d'aquí és on afirmem els **principis del federalisme amb la perspectiva de construir una República plurinacional**. Com a partit nacional català reivindicuem dotar la Generalitat de Catalunya dels instruments, recursos i competències necessaris per fer real i efectiu el nostre autogovern. En una realitat de sobirania compartides i des de l'aposta per una relació fraternal i solidària amb els altres pobles d'Espanya. Defensem que Espanya esdevingui un estat federal i republicà.

Som conscients que la problemàtica és profunda, i que el vell problema de l'estructuració territorial d'Espanya prové de la lògica centralista amb la qual es va construir l'estat modern i de la qual en són hereus la dreta i sectors de l'esquerra. En el context present, els recursos presentats pel PP al Tribunal Constitucional contra l'Estatut de Autonomia de Catalunya del 2006 i la posterior sentència de l'alt tribunal van evidenciar el bloqueig d'un aprofundiment en lògica federalista de l'actual Constitució Espanyola. La crisi financera del 2008 va colpejar, atemorir i mobilitzar amplis sectors de les classes populars, mitjanes i treballadores. La resposta donada per Convergència Democràtica de Catalunya i els seus partits hereus va ser l'aposta unilateral per la independència, amb el suport actiu d'ERC i la CUP. Les respostes del PP al llarg de gairebé set anys de govern van ser el no diàleg i la judicialització i repressió del conflicte. Com a resultat d'aquestes dinàmiques s'ha esquerdat perillosament la unitat civil del poble de Catalunya. Patim un deteriorament de la societat catalana com a conseqüència de les fortes retallades, del desmantellament dels serveis públics i del llarg conflicte en el qual està immers el país. Trobar una sortida no serà senzill ni fàcil, requerirà esforç i responsabilitat, i defugir de l'electoralisme i el populisme. Només des d'un diàleg que permeti superar les esquerdes civils, alhora que des de l'ambició política i el respecte a la legalitat, trobarem un nou encaix de Catalunya a Espanya; i durant aquest camí el poble de Catalunya haurà d'expressar la seva opinió mitjançant una consulta legal i amb garanties democràtiques.

Som federalistes arreu. I per això **som europeistes, perquè volem construir els Estats Units d'Europa**. Som federalistes europeus. Volem una UE federal que comparteixi no només moneda sinó solidaritat, no només un mercat sinó mecanismes de benestar, no només llibertat per la circulació del capital sinó mecanismes compartits per regular-los i taxar-los. Volem una UE allunyada d'aquella que va maltractar i humiliar Grècia, i que va respondre a la crisi del 2008 amb receptes neoliberals pures i dures, sense importar-li el patiment de la gent. Una UE amb més parlament i amb menys poder de vet dels estats. Les raons per ser federalistes europeus es multipliquen. Ho som perquè ens adonem que avui Europa és província en un món cada cop més perillosament conflictiu i desigual, del qual no podem ni volem aïllar-nos. En la desunió tan sols serem un collage de petites pàtries sense capacitat per traçar-se cap futur. Som federalistes europeus perquè no hi ha govern d'esquerres de les interdependències sense cooperació i no hi ha democratització de la cooperació sense la creació d'institucions democràtiques compartides. I ho som perquè, en ple procés mundial de replegament nacional, no volem cometre l'error de reivindicar una falsa protecció de la mà de **murs** i fronteres

tancades. Volem una UE més integrada, més social i més democràtica, que defensi els drets humans de totes les persones i que no toleri els atacs contra les dones, els atacs xenòfobs, els atacs al col·lectiu LGTBI+, l'estat de dret i qualsevol altra involució democràtica.

Si en algun lloc s'expressa clarament la deriva inhumana d'aquest sistema és a les fronteres. Exigim una gestió del fenomen de la immigració i les persones refugiades basada en els drets humans i la solidaritat. L'enfocament restrictiu i criminalitzador només enforteix l'extrema dreta i els populismes sense abordar una realitat que no es resoldrà ni amb murs ni concertines. Els eixos de les nostres polítiques són que el dret d'asil és innegociable. Que segons el dret internacional, tothom té dret a poder presentar una sol·licitud d'asil. Que existeix l'obligació de rescatar les persones en perill. Que calen polítiques per a la migració legal. I també el repartiment just de les responsabilitats entre els estats membres de la UE, així com polítiques reals de cooperació que permetin abordar els factors que impulsen la migració forçada.

Cada generació té el seu repte històric; en el moment actual és la globalització en un context d'enormes reptes i amenaces pel canvi climàtic i les desigualtats i injustícies creixents. Apostem –és possible i necessari– per un altre model de globalització. És insostenible el desgovern actual de les interdependències de tot tipus que la globalització genera i l'escanyament del multilateralisme. Desgovern que té efectes molt negatius en l'ordre econòmic, social i ecològic. El govern de les interdependències és, doncs, el gran objectiu. I des de la gestió de la realitat, comprenem que la millor finestra a la globalització que tenim és la UE.

Per tant, és objectiu estratègic aconseguir que la UE jugui un paper actiu com a actor geopolític per avançar cap a un model radicalment diferent: un model democràtic, que no suposi l'empobriment ni la manca de treball, formació i cultura per a les classes populars i que permeti avançar cap a unes relacions més justes. Un model que enforteixi les institucions supranacionals de naturalesa multipolar per impulsar canvis profunds de l'actual model econòmic, laboral, social i fiscal alineat amb els disset objectius de desenvolupament sostenible de l'Agenda 2030 de Nacions Unides (ONU).

L'actual globalització s'explica pels grans avenços en les noves tecnologies. El món avui és una xarxa. Posar al servei de l'interès general la intel·ligència artificial i el *big data* és un repte de civilització i democràtic de primer ordre.

Enfoquem allò global i allò local. Venim d'una tradició i d'un treball municipalista que ha **impulsat polítiques públiques d'avantguarda. Som força municipalista** no tan sols per una lectura racional del principi de subsidiarietat que ha d'estar present en la divisió competencial entre les administracions públiques, sinó també pel convenciment que el present i futur del desenvolupament de les nostres societats tindrà en els barris, en les ciutats i les àrees urbanes els seus principals escenaris. Alhora estem convençudes i convençuts de la importància que hauran de jugar les zones no urbanes. La ciutat de Barcelona i altres municipis governats pels Comuns i confluències d'esquerres de les quals formem part han demostrat que la forma en què la ciutat ha estat estructurada, governada i administrada ha tingut un fort impacte econòmic, social i ecològic. Apostem per ciutats pacificades, ecològiques, obertes, cosmopolites, feministes, inclusives i acollidores. Apostem per preservar el territori, per reequilibrar-lo, amb especial atenció al món rural, i per garantir un sector primari sostenible. Apostem per ciutats per viure, gaudir i treballar, per fer polítiques i

inversions decidides als barris amb més risc de vulnerabilitat social on la presència de serveis públics de qualitat esdevé un factor fonamental. Tots aquests són eixos bàsics del canvi de model que proposem.

Naixem en uns moments delicats. **El nostre temps històric es pot definir com a temps de crisi.** És una crisi sistèmica, ja que afecta el sistema en el seu conjunt: se superposen les crisis econòmica, humana, ecològica i sociopolítica, i ara també la sanitària. El seu reflex són desafiaments globals d'una magnitud i abast sense precedents, i assentats en la pròpia dinàmica del sistema capitalista. Així és com la crisi sanitària global provocada pel coronavirus ens ensenya, entre altres coses, la fractura dels mecanismes i fenòmens d'autoregulació del planeta.

Alhora, l'empenta cap al futur que defensem té i tindrà forces en el sentit contrari. De replegament, d'exclusió i d'extremar encara més les desigualtats. Així, el nacionalpopulisme condiona, avui, l'agenda política mundial, amb grans potències dirigides per líders nacionalpopulistes. La derrota de Trump permet albirar canvis en positiu en les polítiques exteriors i interiors de la nova administració nord-americana. I encara que no han assolit els seus objectius en l'escenari europeu, no podem menystenir la presència de forces nacionalpopulistes a Europa, algunes d'elles d'extrema dreta rabiosa que ens recorden les pàgines més negres de la història recent del nostre continent. No passem per alt processos com el que ha significat el *Brexit*, l'accident més greu que ha patit el procés de construcció de la UE. Ni menystenim fenòmens polítics com l'aparició de Vox a Espanya i altres pulsions en la mateixa direcció. Totes aquestes forces d'orígens diferents coincideixen en el seu antieuropeisme i antifeminisme, i són antiimmigració i negacionistes del canvi climàtic. I totes elles són forces antisocials que ataquen els drets de la classe treballadora. Enfront d'aquesta realitat cal posar en valor les vies democràtiques que lluiten contra el feixisme i que combaten la desmemòria fomentant la memòria democràtica.

Situem la nostra confiança en el fet que les societats han percebut els perills d'aquestes forces i han reaccionat. Estem convençudes que hi ha canvis en els valors que ja han guanyat hegemonia, per exemple, en matèria de llibertat sexual i reproductiva per les dones, en drets LGTBI+, en canvis culturals que s'estan produint al voltant de la mobilitat i la contaminació, o en nous valors com la protecció de la biodiversitat i la defensa dels drets dels animals. Amplis moviments com *Fridays for Future*, el *Me Too*, les darreres grans mobilitzacions que protagonitzen les dones el 8 de març, el *Black Lives Matter*, les mobilitzacions sindicals, la PAH, els moviments de pensionistes i jubilats que estan defensant un sistema públic i just de pensions, i en el seu moment el 15-M, entre d'altres, són expressions d'una capacitat de resposta social que pot i haurà de condicionar, quan no capgirar, aquestes polítiques i tendències ideològiques. Per això, **necessitem posar tots els esforços possibles a teixir aliances** entre les diferents lluites i moviments socials, tant a nivell local com internacional, per tal de protegir els drets i llibertats amenaçades pel capitalisme i el nacionalpopulisme, i conquerir-ne de nous.

Tenim també altres elements polítics al nostre favor. Per exemple, per primera vegada a la història de la nostra democràcia hi ha a Espanya un govern de coalició de les esquerres. PSOE, Unidas Podemos i Comuns dirigim en minoria el govern de l'Estat. Si els reptes que aquest govern havia d'afrontar ja eren grans, se li ha afegit la pandèmia de la covid-19. **Esquerra Verda dona suport sense cap tipus d'ambigüitat al govern de coalició** i entenem que, a pesar de les dificultats de

governar en coalició i en minoria, existeix un gir evident en les prioritats polítiques implementades respecte de governs anteriors. Aquest fet, però, no ens ha d'impedir fer servir el nostre sentit crític per tal de condicionar el govern en les seves respostes a les crisis climàtica, sanitària, econòmica, social, territorial i institucional que ha d'afrontar. Defensem poder estirar l'agenda progressista fins a nous límits. Hem d'aprofitar la nostra capacitat d'incidència institucional no només per donar suport lleial, sinó per fer que les nostres propostes siguin indestruïbles de qualsevol millora de la societat.

Estem a punt. Preparades i preparats per afrontar **la batalla política i cultural que cal**. Ens enfrontem a discursos autoritaris i de tancament de les nostres societats. Al discurs de la por, del "nosaltres primer". L'exaltació de la diferència vista i viscuda com quelcom negatiu. Vivim temps en què amplis sectors de la societat es veuen colpits per la crisi econòmica. Joves sense present ni perspectives de futur. I alguns dels vells valors, maneres, usos i costums estan avui en qüestió. Això genera, especialment entre els sectors més endarrerits i conservadors, temor a allò nou i enyorança del passat. La precarització de la societat, la inestabilitat, la velocitat amb què es produeixen els esdeveniments són, entre d'altres, les característiques d'una societat líquida i individualista. Davant d'aquesta realitat hem de **desplegar el pensament verd, que és un pensament fort i comunitari**, i amb programes que donin esperances i perspectives de futur a les nostres societats.

Avui, políticament, entendre i comprendre el que passa és fonamental. Vivim en societats on el malestar, la indignació i la por estan molt presents. Raons i motius no en falten. Però és en aquest cultiu de malestar i por on creix el nacionalpopulisme i el seu discurs reaccionari, involutiu, antihistòric. Sigui com sigui, nosaltres tenim molt clar que no trobarem el futur en el món d'ahir.

S'estan configurant els nous espais emocionals de les societats democràtiques. Hem après que el govern de les emocions col·lectives conté una força que és determinant per a la transformació de les societats. Aquest és avui un dels principals escenaris de la batalla política i la nostra responsabilitat és traduir el llenguatge de la indignació política, aquesta amalgama plural d'irritacions, en projectes i transformacions reals. Donar vies i coherència a aquestes expressions de malestar i defensar valors positius tot definint imaginaris constructius i representatius dels anhels de la ciutadania.

El nostre, doncs, és i serà un discurs verd, feminista, propi, de passions tranquil·les, d'esperança, de compromís i de realisme. Enlloc d' statu quo o involució, l'Esquerra Verda proposem empatia amb els humiliats per les crisis, amb les colpejades per la precarietat, i solucions als reptes de les nostres societats: el principal, l'emergència climàtica. Volem oferir una alternativa civilitzadora, de responsabilitat cap al futur, de canvi de l'ordre econòmic i social. Estem compromeses i compromesos amb la pau, la llibertat, la igualtat, democratitzar l'economia i els drets humans, i ens expressem amb coratge, sense ambigüitats ni reserves mentals.

Aquest és un projecte polític –la construcció d'un nou partit polític verd– que no surt del no-res. Som hereus i hereves de cultures polítiques de llarga tradició i fort compromís, i **volem ocupar una centralitat alternativa en els escenaris polítics i institucionals en els quals participem.** Volem ser una força política que tot transcendent la realitat no la transgredeixi. Un partit que en tot moment sigui

conscient de la diferència entre el principi de la voluntat, el que caldria fer, i el principi de la realitat, el que es pot aconseguir. Una organització fidel als seus principis i realista en les seves aspiracions. **Un partit que, com teoritzava el vell PSUC, sigui de lluita i de govern i amb presència activa,** lligat als moviments socials, organitzacions estructurades i teixit associatiu compromès amb les mobilitzacions ciutadanes, conscient que sense aquest protagonisme ciutadà difícilment podrem avançar.

Amb aquesta voluntat d'utilitat i de transformació, avui ens adreçem als joves i les joves, a la classe treballadora, a les capes populars, a la gent del món de la cultura, a la pagesia, a les dones i homes amb consciència crítica per tal d'endegar un projecte polític que doni esperança a la societat catalana, i ho fem amb la il·lusió i el convenciment que aquest és un projecte necessari. Un projecte que obre futur. Estem decidides i decidits a cuidar la vida i canviar el món.